

V Bruseli 9. marca 2023
(OR. en)

7152/23

ENFOPOL 103
IXIM 42
COSI 42
COPEN 64
JAI 273

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	9. marca 2023
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	6745/23
Predmet:	Závery Rady o akčnom pláne pre európsky priestor pre forenzné vedy 2.0 – <i>Závery Rady (9. marca 2023)</i>

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o akčnom pláne pre európsky priestor pre forenzné vedy 2.0, ktoré Rada (spravodlivosť a vnútorné veci) schválila na svojom 3 936. zasadnutí 9. marca 2023.

**ZÁVERY RADY O AKČNOM PLÁNE
PRE EURÓPSKY PRIESTOR PRE FORENZNÉ VEDY 2.0**

SÚHRN

Cieľom akčného plánu pre európsky priestor pre forenzné vedy (EFSA) 2.0 je formovať budúcnosť forenznej oblasti do roku 2030. Plán je rozdelený do troch pilierov, z ktorých každý sa zameriava na konkrétne oblasti a načrtáva vhodné opatrenia. Pre každé opatrenie boli určené zodpovedné zainteresované strany. Strana zvýraznená tučným písmom bude mať koordinačnú zodpovednosť. Táto koordinačná zodpovednosť môže zahŕňať aj kontakty s inými príslušnými subjektmi, ktoré nie sú určené ako zodpovedné subjekty.

Pri vykonávaní všetkých opatrení sa majú v plnej miere dodržiavať základné práva v súlade so zmluvami a Chartou základných práv Európskej únie zo 7. decembra 2000 a príslušné zásady a právne predpisy v oblasti ochrany údajov.

ZOZNAM AKRONYMOV ORGANIZÁCIÍ

CEPOL	Agentúra Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva
ECTEG	Európska skupina pre vzdelávanie a odbornú prípravu v oblasti boja proti počítačovej kriminalite
EJTN	Európska sieť odbornej justičnej prípravy
ENFSI	Európska sieť ústavov forenzných vied
Europol	Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva
eu-LISA	Agentúra Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti

A. PRÍPRAVA NA BUDÚCNOSŤ

Cieľ: Zabezpečenie nepretržitého rozvoja kľúčových spôsobilostí v oblasti forenzných vied s cieľom zabezpečiť a posilniť ich súčasný a budúci význam v rámci justičného systému.

Výsledok: Forenzné vedy, ktoré poskytujú efektívne a vedecky podložené služby a ktoré využívajú moderné technológie a metódy. Tým sa zabezpečí, že forenzné vedy zostanú pre justičný systém cenným zdrojom, ktorý pomáha uľahčiť spravodlivé a presné rozhodovanie.

Odôvodnenie, Biometria

**aktivity
a zodpovedné
subjekty:** Biometria umožňuje identifikáciu a overenie totožnosti osoby na základe súboru rozpoznateľných a overiteľných údajov, ktoré majú rôzne miery rozlíšenia. Schopnosť získavať, používať a vymieňať si biometrické údaje je jedným zo základných kameňov forenzných vied. Zabezpečenie súčasného a budúceho využívania biometrických postupov, vrátane konečného overenia výsledkov človekom, má v rámci forenzných vied zásadný význam pre schopnosť podporovať presadzovanie práva vo všeobecnosti.

Opatrenie

Zodpovedný subjekt

1.	Preskúmať biometrické spôsobilosti a uplatňovanie multimodálnej biometrie pri vyšetrovaní trestných činov.	ENFSI, eu-LISA, Europol, členské štáty, akademická obec
2.	Vypracovať a realizovať plán angažovanosti priemyslu a akademickej obce v oblasti biometrie.	ENFSI, Komisia, Europol

Umelá inteligencia

Umelá inteligencia (AI) je nástroj, ktorý by sa mohol použiť na viaceré činnosti v rámci procesov forenzných vied s cieľom zlepšiť ich kvalitu, efektívnosť a dostupnosť. AI sa už využíva v mnohých forenzných aplikáciách. Očakáva sa, že neustály vývoj v tejto oblasti bude mať v dohľadnej budúcnosti vplyv na forenzné vedy.

Opatrenie	Zodpovedný subjekt
3. Vyvíjať a zavádzať nástroje založené na AI zamerané na oblasť forenzných vied.	ENFSI, akademická obec, Komisia, Europol, priemysel, členské štáty
4. Vypracovať strategický plán na validáciu a zavádzanie AI do foreznej práce, pričom sa zohľadní legislatívny vývoj na úrovni Únie.	ENFSI, akademická obec, Komisia, ENFSI, Europol, členské štáty
5. Zapojiť justíciu do prijímania AI ako nástroja v právnom rámci prostredníctvom legislatívneho preskúmania a príslušného vzdelávania.	EJTN, ENFSI, Komisia, CEPOL, ECTEG, členské štáty

Digitalizácia

Digitálna transformácia ovplyvňuje širokú oblasť, v ktorej sa zavádzajú nové technológie a automatizované procesy na podporu a zlepšenie rôznych fáz procesu forenzných vied, od miesta činu až po súdnu sieň. Je nevyhnutné, aby forenzné vedy pokračovali v digitálnej transformácii a upravovali svoje postupy a procesy.

Opatrenie	Zodpovedný subjekt
6. Vypracovať usmernenia o tom, ako vytvoriť postupy týkajúce sa zavádzania digitalizácie a využívania technológií vo forenzných vedách.	ENFSI , akademická obec, eu-LISA, členské štáty
7. Prispôsobiť procesy a pracovné postupy v rámci forenzných vied na možnosti, ktoré prináša digitálna transformácia.	ENFSI , eu-LISA, členské štáty

Nové nástroje a vznikajúce technológie

Je potrebné neustále skúmať a hodnotiť nové nástroje a vznikajúce technológie vrátane nových biologických a chemických dôkazov typu „-omika“ a nanotechnológií, pokiaľ ide o ich použiteľnosť vo forenzných vedách. Prispôsobenie existujúcich a budúcich technológií na použitie v rámci forenzných vied má zásadný význam pre to, aby si forenzné vedy zachovali relevantnosť.

Opatrenie	Zodpovedný subjekt
8. Monitorovať a analyzovať vývoj v iných vedeckých oblastiach (vrátane nových biologických a chemických dôkazov typu „-omika“ a nanotechnológií) z hľadiska možného využitia vo forenzných vedách. V súvislosti so vznikajúcimi technológiami, ktoré majú potenciál na forenzé využitie, vypracovať plán angažovanosti na zapojenie akademickej obce a priemyslu.	ENFSI , akademická obec, Komisia, Europol, priemysel, členské štáty
9. Prispôbovať, validovať a zavádzať nové vznikajúce technológie s cieľom uplatniť ich vo forenzných vedách.	ENFSI , akademická obec, Europol, členské štáty

B. POSILNENIE VPLYVU FORENZNÝCH VÝSLEDKOV

Cieľ: Forenzné vedy sú neoddeliteľnou súčasťou justičného systému a forenzné výsledky majú zásadný význam pre zabezpečenie výkonu spravodlivosti. Aby sa zvýšil vplyv forenzných výsledkov, je potrebné rozvíjať využívanie vedeckých dôkazov v celom reťazci nakladania s dôkazmi, uľahčiť spoluprácu medzi zainteresovanými stranami a stanoviť vedecky podložené dôkazy.

Výsledok: Väčšia miera využívania forenzných dôkazov a ich väčší prínos v rámci justičného systému. Posilnená spolupráca a výmena poznatkov medzi agentúrami a jurisdikciami v rámci EÚ a mimo nej.

Odôvodnenie, Forenzné skúmanie a výklad

aktivity

a zodpovedné subjekty:

Rozvíjať forenzné skúmanie a výklad s cieľom posilniť vplyv forenzných výsledkov a preukázať ich spoľahlivosť.

Opatrenie

Zodpovedný subjekt

1. Rozšíriť a rozvíjať využívanie štatistiky a pravdepodobnostnej logiky pre forenzné vedy vrátane využívania nástrojov na hodnotiace podávanie správ.	ENFSI,
akademická obec,
EJTN
2. Vypracovať jednotný prístup k podávaniu správ na úrovni zdrojov a činností vo všetkých forenzných disciplínach.	ENFSI,
akademická obec,
členské štáty

Výmena forenzných údajov

Výmena forenzných údajov medzi agentúrami a jurisdikciou s cieľom prispieť ku kvalite údajov a podporiť harmonizáciu formátov v súboroch údajov vrátane nástrojov na výmenu údajov s cieľom zabezpečiť interoperabilitu rozsiahlych informačných systémov EÚ, ako aj súborov údajov na vývoj, validáciu a hodnotenie nástrojov forenznej dátovej vedy.

Opatrenie	Zodpovedný subjekt
3. Preskúmať uskutočniteľnosť zavedenia systému (alebo systémov) vrátane štandardizovaných dátových formátov na efektívnu a kvalitnú výmenu podobnú průmskému rámcu. Tento rámec by mal zohľadňovať potrebu údajov na vývoj a hodnotenie nástrojov forenznej dátovej vedy.	Komisia, akademická obec, eu-LISA, ENFSI, Europol, priemysel, členské štáty
4. Určiť, aký majú smernica o presadzovaní práva a všeobecné nariadenie o ochrane údajov vplyv na používanie rôznych údajov týkajúcich sa jednotlivcov.	Komisia
5. Vypracovať spoločný rámec (lexikón) na oznamovanie vedeckých dôkazov.	Komisia, akademická obec, ENFSI

Multidisciplinárne prístupy

Preskúmať multidisciplinárne prístupy, aby mohli byť forenzné výsledky prospešné pre vyšetrovania a spravodajské operácie súvisiace so závažnou a organizovanou trestnou činnosťou a terorizmom, ako sa uvádza v správe SOCTA.

Opatrenie	Zodpovedný subjekt
6. Preskúmať technologické riešenia a potreby koncových používateľov v oblasti spravodajských a multidisciplinárnych prístupov s cieľom optimalizovať využívanie forenzných dôkazov.	ENFSI, akademická obec, Komisia, Europol, členské štáty
7. Určiť individuálnu a kombinovanú dôkaznú hodnotu typov forenzných dôkazov a vymedziť spôsoby operačného využitia typov spravodajských a multidisciplinárnych dôkazov.	ENFSI, akademická obec, Komisia, Europol, členské štáty

C. PREUKÁZANIE SPOĽAHLIVOSTI VO FORENZNÝCH VÝSLEDKOCH

Cieľ: Zlepšiť chápanie mechanizmov v rámci forenzných vied a zabezpečiť, aby sa náležite riešili prípadné dôsledky v rámci justičného systému. Uľahčiť odbornú prípravu a vzdelávanie v oblasti forenzných vied.

Výsledok: Zabezpečiť, aby pracovníci v oblasti forenzných vied mali zručnosti a znalosti, ktoré potrebujú na to, aby účinne prispievali k fungovaniu justičného systému. Zlepšené procesy a postupy na zabezpečenie náležitého riadenia rizík a riadnych noriem kvality.

Odôvodnenie, aktivity **Základy forenzných vied**

a zodpovedné subjekty: Základy forenzných vied vrátane širokého rozsahu možných oblastí na preskúmanie a rozvoj za súčasného rešpektovania metód uplatňovaných v súčasnosti.

Opatrenie

Zodpovedný subjekt

1. Podporovať výskum týkajúci sa súboru základných zásad a empirických dôkazov na využívanie forenzných vied v justičnom systéme.	ENFSI, akademická obec, EJTN
2. Vypracovať štúdie na pochopenie a určenie prevalencie na pozadí, prenosu a pretrvávania typov forenzných dôkazov.	ENFSI, akademická obec, Komisia, členské štáty
3. Vyvíjať technológie na optimalizáciu získavania forenzných dôkazov.	ENFSI, Europol, akademická obec, Komisia, priemysel, členské štáty

Forenzné ľudské faktory

Pochopenie toho, ako ľudská interakcia ovplyvňuje rozhodnutia na všetkých úrovniach forenzného vyšetrovacieho procesu, od miesta činu až po súdnu sieň.

Opatrenie	Zodpovedný subjekt
4. Vykonávať výskum účinkov zaujatosti a kontextového riadenia na rozhodovanie v oblasti forenzných vied, od analýzy na mieste činu až po konania v súdnej sieni.	ENFSI, akademická obec, CEPOL, EJTN
5. Šíriť zistenia tohto výskumu s cieľom lepšie pochopiť tieto faktory a zdieľať dostupné riešenia zamerané na prerušenie a zmiernenie zaujatosti.	ENFSI, CEPOL, EJTN

Zabezpečenie kvality a kompetencií

V záujme zavádzania nových technológií a zachovania dôvery vo forenznú vedu je nevyhnutný neustály rozvoj kvality a kompetencií.

Opatrenie	Zodpovedný subjekt
6. Vypracovať programy odbornej prípravy pre forenzných pracovníkov a identifikovať možnosti rozvoja platforiem a hostingu.	CEPOL, ECTEG, ENFSI, EJTN
7. Uľahčiť odbornú prípravu a šíriť školiaci materiál pre koncových používateľov forenzných dôkazov týkajúci sa toho, ako interpretovať výsledky forenzných vied a porozumieť sile dôkazov.	EJTN, ENFSI, CEPOL, členské štáty
8. Posilniť zabezpečenie kvality existujúcich a budúcich neakreditovaných forenzných služieb s cieľom zabezpečiť ich platnosť.	ENFSI, členské štáty